

OTSUS

02.10.2024 nr 8-4/2024-004

Tegevusloa andmine, tegevusloa kõrvaltingimuste kehtestamine ja tüüptingimuste koostöölastamine

1. Haldusmenetluse alustamine

AS Eesti Post (edaspidi Eesti Post) omab kehtivat tegevusloba universaalse postiteenuse (UPT) osutamiseks kuni 08.10.2024. Postiseaduse § 18 kohaselt UPT osutamise tegevusloa kehtivuse lõppemisel korraldab Konkurentsiamet postiseaduse §-is 6 nimetatud avaliku konkursi vähemalt 180 päeva enne kehtiva UPT tegevusloa kehtivusaja lõppu. Konkurentsiamet kuulutas 08.04.2024 postiseaduse § 6 lg 1 alusel välja avaliku konkursi UPT osutaja leidmiseks. Ainsana esitas pakkumise Eesti Post. Konkurentsiamet kuulutas 11.07.2024 konkursi võitjaks Eesti Posti, kes oli kohustatud esitama UPT tegevusloa taotluse ja tasuma tegevusloa läbivaatamise eest ettenähtud riigilõivu viie tööpäeva jooksul pärast konkursi võitjaks tunnistamise otsuse koopia kättesaamist.

Eesti Post esitas Konkurentsiametile 12.07.2024 dokumendid e-kirja teel tulenevalt probleemidest majandustegevuse registriga (MTR). MTR-i kaudu esitati Konkurentsiametile UPT tegevusloa taotlus 05.08.2024 (MTR nr 20240805-742089). MTR-st saadetud automaatteavituse järgi teavitati, et taotlus lahendatakse hiljemalt 04.10.2024 ning taotlejal on võimalik MTR- s menetluse seisu jälgida.

Eesti Post omab kehtivat tegevusloba postipaki edastamiseks liht-, täht-, väärt- või partiisaadetisena kuni 08.10.2024. Postiseaduse § 20 lg 2 kohaselt tuleb uue tegevusloa saamiseks esitada taotlus Konkurentsiametile vähemalt 60 päeva enne tegevusloa kehtivusaja lõppemist.

2. Menetlusosalised

2.1 AS Eesti Post

2.2 Registrikood: 10328799

2.3 Asukoha aadress: Pallasti 28, 10001 Tallinn

2.4 E-post: info@omniva.ee

3. Asjaolud ja menetluse käik

Vastavalt postiseaduse § 11 lg 2, esitatakse tegevusloa taotluses lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses (MSÜS) sätestatud andmetele järgmised andmed ja dokumendid:

1. kui ettevõtja soovib postiseaduse § 10 lg 1 punktis 2 või 3 nimetatud postiteenust osutada üksnes riigisiselt, siis vastavasisuline märge;

2. dokumendid, mis tõendavad teenuse osutamiseks vajaliku postivõrgu olemasolu või selle kasutusõigust tegevusloa kehtivusaja ulatuses;
3. ettepanek postiseaduse § 14 lg 1 sätestatud tegevusloa kõrvaltingimuste kohta;
4. postiteenuse osutamise tüüptingimused.

Tegevusloa kõrvaltingimused on postiseaduse § 14 lg 1 kohaselt järgmised:

1. tegevuse alustamise kuupäev;
2. geograafiline piirkond, kus tegevusloa omaja osutab ise teenust, ja vajaduse korral geograafiline piirkond, kus tema nimel osutab teenust teine postiteenuse osutaja;
3. juurdepääsupunktide arv, nende asukoha andmed ja postkontorite minimaalsed lahtiolekuajad;
4. muud tingimused, mis tulenevad postiseaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud õigustest või kohustustest.

Tegevusluba antakse taotlejale, kui ta vastab järgmistele postiseaduse § 12 lg 1 toodud kontrolliesemeks olevatele nõuetele:

1. taotleja ja taotluses nimetatud tegevus vastab postiseaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele;
2. taotleja ja teda juhtima õigustatud isiku kohta ei ole karistusregistris karistusandmeid ameti- või majandusala kuriteo kohta;
3. taotleja esitatud tüüptingimused on kooskõlas õigusaktidega ja vastavad postiseaduse eesmärkidele;
4. taotlejal on teenuse osutamiseks vajalik postivõrk või selle kasutusõigus.

Enne taotluse esitamist peab taotleja tasuma riigilõivuseaduse § 261⁴ lg 1 alusel UPT tegevusloa taotluse läbivaatamise eest riigilõivu 1180 eurot, mille Eesti Post tasus 26.06.2024.

3.1. Juurdepääsupunktide miinimumarv

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 10.07.2006 määruse nr 67 (edaspidi määrus nr 67) § 3 lg 4 kohaselt peab igas maakonnas olema vähemalt üks postkontor, mis on avatud vähemalt viiel päeval nädalas, kokku vähemalt 25 tundi nädalas.

Määruse nr 67 § 3 lg 3 kohaselt peab postkontor ja liikuv juurdepääsupunkt olema avatud vähemalt kahel päeval nädalas, kokku vähemalt 10 tundi nädalas. Liikuva juurdepääsupunkti puhul arvestatakse lahtioleku ajana aega, mil liikuv juurdepääsupunkt on avatud teenuse osutamiseks graafiku alusel konkreetsetes kohas.

Taotluse kohaselt on Eesti Posti postivõrgus 35 postkontorit. Ettevõtja soovis, et tegevusloa tingimustes määrataks miinimumarvuks 35 postkontorit. Eesti Post esitas 01.08.2024 e-posti teel Konkurentsiametile ülevaate oma postkontorite võrgu ja lahtioleku aegade kohta. Maapiirkonnas oli Eesti Posti UPT kättesaadavuse tagamise täiendavaks meetmeks teenuse osutamine kasutaja elu- või asukohas, kui see paikneb lähimast postkontorist üle 5 km kaugusel, mõõdetuna mööda avalikult kasutatavaid teid. Lisaks kasutatakse juurdepääsupunktidenä 276 pakiautomaati ja 311 kirjakasti. Konkurentsiametile esitati juurdepääsupunktide nimekiri eraldi tabelina. Eesti Post selgitas, et kirjakastid (kui juurdepääsupunktid) asuvad Konkurentsiametile esitatud tabelis toodud muude juurdepääsupunktidega samas asukohas. See tähendab, et igas postkontoris ja iga pakiautomaadi juures on kirjakast.

Konkurentsiamet analüüsis esitatud andmeid ja leidis, et määruse nr 67 § 3 lg 4 sätestatud

nõuded on täidetud. Kirjakastide miinimumarvu kohta postiseaduses ega määruses nr 67 eraldi nõudeid ei ole. Samamoodi puuduvad nõuded pakiautomaatide kohta. Seadusega ei ole vastuolus, kui Eesti Post kasutab juurdepääsupunktidenä 276 pakiautomaati ja 311 kirjakasti.

3.2.UPT osutamine kasutaja elu- või asukohas

Määruse nr 67 § 2 lg 6 kohaselt tuleb lähimast UPT osutavast juurdepääsupunktist kaugemal kui 5 kilomeetrit elavale või asuvale postiteenuse kasutajale tagada soovitud UPT kasutamise võimalus lisatasuta tellitava juurdepääsupunkti kaudu kõigil tööpäevadel. Kasutaja elu- või asukoha kaugust juurdepääsupunktist mõõdetakse mööda avalikult kasutatavaid teid.

Eesti Post kinnitas taotluses, et maapiirkonnas postkontorist kaugemal kui 5 km elavale või asuvale postiteenuse kasutajale tagatakse UPT kasutamise võimalus lisatasuta tellitava juurdepääsupunkti kaudu kõigil tööpäevadel.

3.3.Postiteenuse osutamise tüüptingimused

Taotlusega esitas Eesti Post Konkurentsiametile kooskõlastamiseks UPT tüüptingimused.

Käesoleval hetkel kasutab Eesti Post UPT tüüptingimusi, millised on kooskõlastatud 29.06.2022 otsusega nr 8 4/2022 001.

Konkurentsiamet võrdles tegevusloa taotlusega esitatud tüüptingimusi hetkel kehtivatega ning leidis:

1. üldsätete alt oli eemaldatud punktis 1.1 toodud mõisted;
2. punktis 4.5.2 oli lunasummat vähendatud 4000 eurolt 35 eurole;
3. hetkel kehtivate tüüptingimuste punkti 4 on uutes tüüptingimustes tehtud kokkuvõtlikumaks..

Konkurentsiamet palus 12.09.2024 MTR-i kaudu edastatud päringus selgitada, miks on tüüptingimuste üldsätete alt eemaldatud punkt 1.1 koos mõistetega. Lisaks sellele küsis Konkurentsiamet 13.09.2024 täiendavalt, kas Eesti Post kasutab mõisteid nii nagu need on seaduses või määrustes.

Samuti palus Konkurentsiamet selgitada, miks on märgitud punktis 4.5.2 lunasummaks 35 eurot varasema 4000 euro asemel. Lisaks juhtis Konkurentsiamet tähelepanu sellele, et tulenevalt postiseaduse § 3 lg 1 tuleb saadetis toimetada saatja tahtel saaja postiaadressile, seega ei saa Eesti Post oma suva järgi valida juurdepääsupunkti, kuhu ta toimetab saadetise.

Vastuseks selgitas Eesti Post, et lunasumma ei ole eraldi reguleeritud Ülemaailmse Postiliidu (UPU) aktides ega siseriiklikus reeglistikus. Kuna rahapesu tõkestamise reeglid muutuvad üha karmimaks ja kallimaks ning arvestades, et varasemates versioonides olnud lunasummaks 35 eurot, siis sooviti see taastada.

Eesti Post vastas, et toimetab saatja poolt esitatud andmete alusel saadetise saajale. Täna on saajad enamasti teinud Eesti Postile oma tahteavalduse, millest peab teenuse osutamisel lähtuma. Kui saaja tahteavaldust Eesti Postil ei ole, siis suunatakse saadetis temale lähimasse juurdepääsupunkti. Selline lahendus peegeldab kehtiva postiseaduse regulatsiooni, kus § 29 lg 1 järgi postisaadetis loetakse kätte toimetatuks, kui postisaadetis on saajale üle antud

postkontoris, väljastatud isiklikult või postkasti kaudu. Vastavalt määrusele on tüüptingimustes kasutusel juurdepääsupunkti laiendatud mõiste.

Eesti Posti selgitas 16.09.2024 täiendavalt, et üldises vaates suunduvad ka täna kõik aadressile suunatud saadetised, millel puudub kättetoimetamise eelistus ja mis on paksemad kui 2 cm, lähimasse postkontorisse. Lähim postkontor võib tähendada tihti 30 km kaugusel asuvat postiasutust. Nüüd on uutes tingimustes arvestatud sellega, et kui saajal puudub eelistus, siis suunatakse saadeti lähimasse pakke väljastavasse juurdepääsupunkti. Pakiautomaat on üle 90% juhtumitest saajale lähemal kui postiasutus (postkontor). Nii nagu täna, kus Määrus nr 67 näeb ette, et lähimast universaalset postiteenust osutavast juurdepääsupunktist kaugemal kui 5 kilomeetrit elavale või asuvale postiteenuse kasutajale tuleb tagada soovitud universaalse postiteenuse kasutamise võimalus lisatasuta tellitava juurdepääsupunkti kaudu kõigil tööpäevadel, jääb see kehtima ka uute tingimuste puhul. See tähendab, et kui juurdepääsupunkt on kaugemal kui 5 km, siis on võimalus saadeti tasuta koju tellida. Selleks peab klient Eesti Postiga ühendust võtma ja oma soovist teavitama.

Konkurentsiamet, olles läbi vaadanud Eesti Posti selgitused, on seisukohal, et üldtingimuste alt punkti 1.1 võib eemaldada. Nimetatud punkti eemaldamine ei ole vastuolus postiseadusega. Lisaks sellele on Eesti Post kinnitanud, et kõiki mõisteid kasutatakse nii, nagu need on seaduses või määrustes. Samuti selgitas Eesti Post, et punkt 1.1 eemaldati, kuna selles olid ebavajalikud ja osalt korduvad mõisted, mis koormasid asjatult dokumenti. Konkurentsiamet nõustub Eesti Posti selgitusega, kuna puudub vastuolu postiseaduse ja selle alamaktidega. Samuti, et Eesti Post on kirjalikult kinnitanud, et kõiki mõisteid kasutatakse samamoodi nagu need on kirjeldatud postiseaduses või selle alamaktides, siis puudub vajadus kõike seda eraldi veel kord kajastada tingimustes.

Konkurentsiamet nõustub Eesti Postiga tüüptingimustes lunasumma määramisega 35 eurot, kuna lunasumma ei ole eraldi reguleeritud UPU ega siseriiklikus reeglistikus. Eesti Postil on õigus lunasumma ise määrata ulatuses, mille ulatuses ta võtab riski selles, kui lunasumma jääb mingil põhjusel saamata või tuleb teha lisakulusid teenustele, kus lunasumma on määratud.

Konkurentsiamet nõustub Eesti Posti selgitusega, et saadeti toimetatakse saatja poolt esitatud andmete alusel saajale. Kui saaja teinud oma tahteavalduse saadeti kättesaamise koha osas, siis sellest peab teenuse osutamisel lähtuma. Kui saaja tahteavaldust ei ole, siis suunatakse saadeti saajale lähimasse juurdepääsupunkti. Selline lahendus on kooskõlas kehtiva postiseaduse regulatsiooniga. Postiseaduse § 29 lg 1 ütleb, et postisaadeti loetakse kätte toimetatuks, kui postisaadeti on saajale üle antud postkontoris, väljastatud isiklikult või postkasti kaudu.

Eesti Post selgitas täiendavalt, et üldiselt suunduvad ka juba täna kõik aadressile suunatud saadetised, millel puudub kättetoimetamise eelistus ja mis on paksemad kui 2 cm, lähimasse postkontorisse. Lähim postkontor võib tähendada tihti 30 km kaugusel asuvat postiasutust. Nüüd on uutes tingimustes arvestatud sellega, et kui saajal puudub eelistus, siis suunatakse saadeti lähimasse pakke väljastavasse juurdepääsupunkti. Pakiautomaat on üle 90% juhtumitest lähemal saajale kui postiasutus. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 10.07.2006 määrus nr 67 „Nõuded universaalse postiteenuse osutamiseks kasutatavatele juurdepääsupunktidele ja nende paiknemisele“ § 6 näeb ette, et lähimast universaalset postiteenust osutavast juurdepääsupunktist kaugemal kui 5 kilomeetrit elavale või asuvale postiteenuse kasutajale tuleb tagada soovitud universaalse postiteenuse kasutamise võimalus lisatasuta tellitava juurdepääsupunkti kaudu kõigil tööpäevadel. Nagu selgitatud, jääb see kehtima ka uute tingimuste puhul, et kui juurdepääsupunkt on kaugemal kui 5 km, siis on

võimalus saadeti tasuta koju tellida. Selleks peab klient ühendust võtma Eesti Postiga ja oma soovist teavitama. Eesti Posti tingimused saadetiste kättetoimetamise osas ei ole vastuolus postiseadusega ega selle alamaktidega ning hindab muudatust põhjendatuks.

Konkurentsiamet on kokkuvõtvalt seisukohal, et tüüptingimustes tehtud muudatused ei ole seadusega vastuolus ning neid võib sellisel kujul rakendada.

3.4.Kokkuvõte

Eesti Posti poolt 05.08.2024 esitatud taotlus koos 22.08.2024, 29.08.2024, 10.09.2024, 12.09.2024 ja 16.09.2024 esitatud lisaandmetega vastab postiseaduse § 11 lg 2 toodud nõuetele. Taotlus sisaldas postiseaduse § 14 lg 1 sätestatud tegevusloa kõrvaltingimusi nõutud kujul. Ettevõtja vastas postiseaduse § 12 kirjeldatud kontrolliesemele. Eesti Post tasus 26.06.2024 tegevusloa taotluse läbivaatamise eest ettenähtud riigilõivu summas 1180 eurot.

Eeltoodu alusel ja juhindudes PostiS § 10, § 11, § 12, § 14, § 27, § 36, § 361, määrusest nr 67 ning Konkurentsiameti põhimääruse § 17 p 9 alusel

otsustan:

1. anda perioodiks 09.10.2024 - 08.10.2029 (viis aastat) tegevusluba universaalse postiteenuse (UPT) osutamiseks alljärgnevale isikule :
  - 1.1. AS Eesti Post;
  - 1.2. registrikood: 10328799;
  - 1.3. asukoha aadress: Pallasti 28, 10001 Tallinn;
  - 1.4. e-post: info@omniva.ee;
  - 1.5. tegevusluba ei laiene teistele AS-ga Eesti Post samasse kontserni kuuluvatele ettevõtjatele;
2. kehtestada tegevusloa kõrvaltingimused järgmiselt:
  - 2.1. tegevuse alustamise kuupäev: 09.10.2024;
  - 2.2. tegevuse geograafiline piirkond: Eesti Vabariik;
  - 2.3. postkontorite miinimumarv: 35 (jaotus vastavalt Lisas 1 toodule);
  - 2.4. postkontorite minimaalne lahtiolekuaeg: kümme tundi nädalas;
  - 2.5. kirjakastide miinimumarv: 311 (jaotus vastavalt Lisas 1 toodule);
3. kohustada Eesti Posti osutama oma postivõrgu vahendusel järgmisi teenuseid:
  - 3.1. pensionide ja toetuste väljamaksmine (PostiS § 36 lg 1 p 1);
  - 3.2. rahasiirded (PostiS § 36 lg 1 p 2);
  - 3.3. perioodiliste väljaannete edastamine üle Eesti kuuel päeval nädalas üks kord päevas (PostiS § 36¹ lg 1 ja lg 2);
4. kooskõlastada UPT tüüptingimused Lisas 2 ja 3 toodud sõnastuses,

Haldusaktiga mittenõustumisel on isikul õigus 30 päeva jooksul haldusakti saamise päevast arvates esitada vaie Konkurentsiametile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

Lisad:

1. Postkontorite ja kirjakastide miinimumarv omavalitsuste kaupa, 1 lehel
2. UPT tüüptingimused, 12 lehel
3. UPT tüüptingimuste lisa (Pakendamise ja märgistamise juhend), 19 lehel

Lisa 1 Postkontorite ja kirjakastide miinimumarv omavalitsuste kaupa

Omavalitsus	Postkontorid	Kirjakastid	Omavalitsus	Postkontorid	Kirjakastid
HARJU MAAKOND			Viru-Nigula vald	0	2
Anija vald	0	2	Väike-Maarja vald	0	2
Harku vald	1	6	PÕLVA MAAKOND		
Jõelähtme vald	0	2	Kanepi vald	0	2
Keila linn	1	4	Põlva vald	1	5
Kiili vald	0	1	Räpina vald	0	3
Kose vald	0	1	PÄRNU MAAKOND		
Kuusalu vald	0	1	Häädemeeste vald	0	1
Loksa linn	0	1	Kihnu vald	0	0
Lääne-Harju vald	0	4	Lääneranna vald	0	3
Maardu linn	1	5	Põhja-Pärnumaa vald	0	2
Raasiku vald	0	2	Pärnu linn	1	13
Rae vald	2	7	Saarde vald	0	1
Saku vald	0	3	Tori vald	0	4
Saue vald	1	5	RAPLA MAAKOND		
Tallinna linn	9	84	Kehtna vald	0	2
Viimsi vald	1	5	Kohila vald	0	1
HIIU MAAKOND			Märjamaa vald	0	1
Hiiumaa vald	1	4	Rapla vald	1	3
IDA-VIRU MAAKOND			SAARE MAAKOND		
Alutaguse vald	0	1	Muhu vald	0	1
Jõhvi vald	1	5	Ruhnu vald	0	0
Kohtla-Järve linn	1	7	Saaremaa vald	1	5
Lüganuse vald	0	2	TARTU MAAKOND		
Narva linn	1	8	Elva vald	0	3
Narva-Jõesuu linn	0	0	Kambja vald	0	3
Sillamäe linn	1	3	Kastre vald	0	2
Toila vald	0	1	Luunja vald	0	2
JÕGEVA MAAKOND			Nõo vald	0	1
Jõgeva vald	1	3	Peipsiääre vald	0	0
Mustvee vald	0	1	Tartu linn	3	26
Põltsamaa vald	0	1	Tartu vald	0	4
JÄRVA MAAKOND			VALGA MAAKOND		
Järva vald	0	2	Otepää vald	0	1
Paide linn	1	3	Tõrva vald	0	1
Türi vald	0	1	Valga vald	1	4
LÄÄNE MAAKOND			VILJANDI MAAKOND		
Haapsalu linn	1	3	Mulgi vald	0	2
Lääne-Nigula vald	0	2	Põhja-Sakala vald	0	3
Vormsi vald	0	0	Viljandi linn	1	5
LÄÄNE-VIRU MAAKOND			Viljandi vald	0	2
Haljala vald	0	1	VÕRU MAAKOND		
Kadrina vald	0	1	Antsla vald	0	2
Rakvere linn	1	4	Rõuge vald	0	1
Rakvere vald	0	1	Setomaa vald	0	1
Tapa vald	0	2	Võru linn	1	4
Vinni vald	0	2	Võru vald	0	2